

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Odenseaner Samfundets Tidskrift

INDHOLD

Odenseaner-Samfundet 1926-66 - Hilsen fra lektor E. Beyer -
Jens Kruuse: Rang og orden - Nekrolog - Telemanns kantate
til Odense Gymnasium - Henrik Hertz og Odense Katedralskole -
Skolens nye fløj - Redaktørskifte - Foreningsmeddelelser -
Odense Katedralskole 1965-66

1966

Nummer 34

December

Odenseaner-Samfundet 1926-66

Den 5. marts 1926 stiftedes „Odenseaner-Samfundet“, og vor forening har således i år bestået i 40 år.

Idéen til oprettelse af en forening, bestående af Odense Katedralskoles lærere og tidligere elever, blev fremsat i oktober 1924, hvor 5 gamle Odense-studerter årgang 1884 — direktør *Sophus Agerholm*, ingeniør *S. A. Faber*, forfatteren *Sophus Michaëlis*, alle København, provst *Simon Hansen*, Helsingør, og overlæge *Einar Lollensgaard*, Odense — fejrede deres 40-års studenter-jubilæum.

Initiativtagerne henvendte sig til skolens leder, rektor *H. S. Holbeck*, der anbefalede idéen og selv ydede en væsentlig hjælp ved fremskaffelsen af ikke mindre end 700 adresser på studenter, udgået fra Odense Katedralskole. En skrivelse, der udgik til „Tidligere Elever i Odense Katedralskole“, kunne berette, at skolen var den eneste større latinskole i landet, hvor der aldrig var taget initiativ til en elevsammenslutning, og at en sådan ville blive søgt oprettet ved et møde fredag den 5. marts kl. 20 i Dansk Arbejdsgiverforenings sal, Vester Voldgade 113.

Idéen vandt stor tilslutning, og så mange var mødt op ved den stiftende generalforsamling, at der langt fra var siddepladser til alle. Udkast til

love blev vedtaget, en bestyrelse blev valgt, og den konstituerede sig samme aften med direktør *Sophus Agerholm* som formand.

Ved samme lejlighed vedtoges det at starte et tidsskrift, der skulle bringe artikler om skolen og de lærere, der havde været knyttet til den. Det første nummer udkom i september 1926, på hvilket tidspunkt samfundet talte 278 medlemmer. Et spørgsmål, der blev rejst i denne forbindelse, var, om foreningens hjemsted skulle være København eller Odense. Som bekendt er resultatet blevet, at de to årlige sammenkomster — efterårsfesten med rusmodtagelse og uddeling af samfundets legater og generalforsamlingen om foråret — afholdes i København — med den enkelte undtagelse, at generalforsamlingen nu hvert 5. år afholdes i Odense, ved hvilken lejlighed medlemmerne som regel er indbudt til at besøge deres gamle skole.

Direktør *Agerholm* var formand for samfundet indtil 1930, hvor han afløstes af professor *Martin Knudsen* (1930-34). Siden da har følgende haft formandsposten: retsformand *Peter Ryyd* (1934-50), ekspeditionssekretær *E. Stampe Frølich* (1950-56) og fhv. justitsminister, civildommer *Harald Petersen* (1956-). Indtil i år har samfundets tidsskrift haft 3 redaktører:

direktør *Agerholm* (1926-30), kgl. translator *Carl Bratli* (1930-52) og lektor *H. Busk-Jensen* (1952-65).

I de forløbne 40 år har samfundet haft flere forskellige tilholdssteder i København: De første møder afholdtes i Studenterforeningen og *Domus Medica*, men i 1938 flyttedes til Håndværkerforeningen i Dr. Tværgade, hvis lokaler dannede rammen om samfundets møder i 40'erne og 50'erne. I de sidste år har møderne været afholdt på *Schneekloths* skole.

Det må med beklagelse konstateres, at tilslutningen til Odenseanersamfundets møder i de senere år ikke har kunnet komme på højde med tidligere tider. Studentertallet er nok mange-

doblet siden samfundets oprettelse, men det må tages i betragtning, at det i dag vel næppe er halvdelen af vore studenter, der påbegynder et akademisk studium, og at heraf igen vel næppe halvdelen i dag, hvor også Odense er blevet universitetsby, fuldfører dette i København. I sommeren 1965 dimitteredes eksempelvis 150 studenter fra Odense Katedralskole, og af disse agtede kun 35 at påbegynde et studium i København.

Det er mit håb, at kommende års studenter må slutte talrigt op om foreningen, og at de såvel som de nuværende medlemmer ved deres fremmøde vil bidrage til at styrke kammeratskabet i vor forening.

Red.

E. Beyer:

Da jeg kom til skolen i 1920 . . .

Redaktionen har bedt mig skrive lidt om Odense Katedralskole og dens udvikling gennem de 46 år, jeg har været lærer ved skolen.

Da jeg som ganske ung cand. mag. kom hertil for at overtage fysikundervisningen efter overlærer *Karl Schmidt*, havde skolen 342 elever, heraf 110 i gymnasieklasserne. Nu har den 490 elever, heraf 415 i gymnasiet. De fleste af eleverne i mellemskolen kom fra *Frk. Hørlycks* Forbedelsesskole, og de udgjorde også grundstammen i gymnasieklasserne. I dag kommer eleverne både til realafdelingen og gymnasiet fra mange forskellige skoler i Odense og ud over hele Fyn.

Skolen, der hidtil havde været en ren drenge-skole, forsøgte i 1918 omdannet til fællesskole ved at optage piger i 1. mellem; efter et par års forløb blev forsøget opgivet for mellemskolens vedkommende, men der blev givet adgang til den klassiske og den matematiske linie i gymnasiet, en ordning, der bestod, indtil både Katedralskolen og *St. Knuds Gymnasium* i 1940 begge

blev fællesskoler på alle klassetrin og linier. — Nu er der omtrent lige mange drenge og piger i skolen.

Skolebygningen, der efter at fysiklokalerne var blevet moderniseret i 1921, måtte betragtes som rummelig og tidssvarende, stod uændret indtil 1950. Så nødvendiggjorde det stigende elevtal en udvidelse med 4 klasseværelser og en gymnastiksal til pigerne; samtidig blev det uhyre gamle dags varmeapparat erstattet med fjernvarme.

Men fagløkalerne svarede på ingen måde til nutidens krav; denne mangel er nu blevet afhjulpet med den store nybygning, der er opført i rektorhaven, og som rummer gode lokaler for fysik, naturfag, historie og sang. Den er taget i brug i skoleåret 1965-66.

Om elevernes økonomiske forhold kan nævnes, at der fra 1918 til 1955 svarede skoleafgift beregnet efter forældrenes indtægt; derefter bortfaldt skolepengene for alle, og fra 1956 fik eleverne vederlagsfrit stillet skolebøger og andet

Lektor E. Beyer

undervisningsmateriel til rådighed. Dertil kommer, at mange elever får understøttelse fra Ungdommens Uddannelsesfond, men endnu lider fjernboende elever under de stærkt stigende befordringsudgifter.

De gamle legater, som fandtes i 1920, giver i dag ikke meget mere til uddeling, end de gjorde dengang, hvad der med pengenes synkende værdi er beklageligt. Der er dog oprettet et enkelt større nyt legat, O.K.-legatet, hvis grundfond stammer fra overskudet af en basar, der afholdtes i 1947.

Da jeg kom til skolen i 1920, var de fleste af lærerne meget gamle; de var elskværdige og hjælpsomme overfor den unge adjunkt, men aldersforskellen trådte i vejen for nærmere personlig kontakt og selskabelighed.

Forholdet til eleverne var dengang langt mere formelt end i dag, — hele tonen på skolen virkede mere striks: eleverne sad i klassen i num-

merorden (de dygtigste på bageste række, de svagere lige foran katederet), i frikvartererne blev alle klassedøre låst og gangene ryddet, og det var ikke tilladt at forlade skolen i frikvartererne.

Men alt dette er gradvis ændret gennem årene, delvis som følge af udviklingen i samfundet uden for skolen, men vel også på grund af ændrede undervisningsformer, hvor hjælp i elevernes selvstændige arbejde oftere træder i forgrunden og derved fører til friere samtale end den mere gammeldags overhøring i lektier.

Der er oprettet et elevråd, der er med til at behandle spørgsmål, der angår forholdene på skolen. Som eksempel på nutidens frihed kan nævnes, at der må ryges i skolegården, og at det er frivilligt, om man vil tilbringe frikvarteret i klasseværelset, på gangen, i skolegården eller i Kongens Have.

Af skoleforeninger mindes jeg fra dengang kun Mimer. Den lever stadig, men er suppleret med mange andre: politiske foreninger, skakklub, 2 pladeklubber (klassisk og moderne). Herudover deltager mange elever under læreres ledelse i frivillig idræt og gymnastik, i kor og orkester eller i instudering af skolekomedie. Hver sommer rejser flere klasser med en lærer til udlandet.

Alt i alt kan man vist godt sige, at skolen i dag udover det rent undervisningsmæssige betyder langt mere for eleverne, end den gjorde i tidligere tid.

☆

Bag disse spredte bemærkninger ligger hos mig mindet om de mange år, jeg har haft den glæde at arbejde på skolen, og erindringen om de over 1000 studenter, jeg gennem årene har undervist i fysik og kemi. Det er mig en stor glæde af og til at træffe dem enkeltvis eller at mødes med hele klasser ved jubilæer.

En hjertelig hilsen til alle gamle elever.

E. Beyer.

Jens Kruuse :

Rang og orden

I sin erindringsbog „Min lykkelige barndom“ (Gyldendal, efteråret 1966) fortæller JENS KRUISE om sine indtryk af Odense Katedral-skole og dens lærere omkring 1. verdenskrig. Jens Kruuse har venligst givet Odenseaner-Samfundet tilladelse til at offentliggøre afsnittet om skolen.

At komme tilbage til Odense inden feriens slutning var mærkeligt. Der var mennesker!

Det havde vi glemt.

Byen virkede øde og højtidelig. Det store hus og den store have tog imod os med en stille værdighed, som var uden ringeste forbindelse med Hersnaps træsko, bare ben, hindbær i skoven, hugorme ved gærdet, lysegrønt vand over riflet sand bag inderste revle — vi kunne ikke kende noget. Først skolen gengav os virkeligheden.

Da vi fra frøken Hørlyck kom i Odense Katedralskole, som der i byen aldrig hed andet end „latinskolen“, fik vi mange klø. Jeg siger det uden klage. Det hørte til. Skolens inspektør kaldtes Spæk, han hed lektor Nielsen, og når vi blev grebet i en uorden — det blev jeg uafsladelig, og det var ikke morsomt at vise far karakterbogen med den stadigt tilbagekommende anmærkning „Uordentlig og uefterrettelig med sine sager“ — fik vi en *nød*, det vil sige et hårdt dunk oven i hovedet med inspektørens nøgleknippe. Hovedpinen var retfærdig, mente vi.

Lektor Cronfelt fik raserianfald. Han rev da de løse manchetter ud og satte dem på katederet, og derefter styrtede han plejlende med mægtige arme op og ned gennem klassen, vi dukkede os, men han dukkede sig også, så mange plejlsving ramte godt. Næseblod, ikke måske retfærdigt men noget der var i naturens orden. Lektor Strøm slog kort og kontant, når nogen begik en fejl i tysk, et par rappe skarpe lussinger.

Korrekt nok, fandt vi. Større betænkelighed kunne vi nære over for metoderne hos lærerne i geografi og naturhistorie. Lektor Leidersdorff forlangte en synder op til katederet. Her skulle han stå med ansigtet ned mod klassen. Han fik ordre til at lægge hovedet på skrå. (Man skal gøre det bekvemt for sin lærer). Hr. Leidersdorff greb derefter fat i de små hår mellem tinding og øre og løftede derved delinkventens hoved lidt mere på skrå. Vé den der under disse manøvrer hævede hælen fra gulvet. Så kom lektorens hånd susende — men den standsede lige før kinden. (Vi må være præcise, ikke sandt?). Først i tredje eller fjerde omgang kom lussingen. Rød kind. En roligt triumferende lærer. Det var geografi.

I naturhistorieklassen udvalgte før hver time to drenge til sekretærer. De sad ved siden af lektor Mogens Gøje von Brusendorff, der var meget høj og elegant og skeløjet, og om hvem der gik de rygter, at han var adelsmand og sindssyg. Vi holdt af ham. Hans hidsighed var ubændig som lektor Cronfelts, men funktionerne var anderledes. De to sekretærer var garanteret imod at blive hørt. De havde til opgave at hente udstoppede fugle, uglegylp og andet godt frem til demonstrationsbrug. Deres mere specielle funktion var denne: Når nogen i klassen var urolig eller dårligt forberedt, fik sekretærerne en knaldende lussing. Jeg gider ikke rejse mig, sagde lektor Brusendorff.

I frikvartererne fik vi de første uger alle buksevand af ældre drenge. I gymnastiktimerne fik vi svære rap enten af en huggert eller af en spanskrørsstok. Det kom an på hvem af skolens to afdankede sergenter, vi havde. Disse to herrer spiste deres medbragte mad på en sammenrullet springmåtte i omklædningsrummets duft af

varme drenge. De måtte ikke komme på lærerværelset. De var ikke akademikere.

En verden med orden.

I sløjd havde vi adjunkt Movin, hvis hustru var skuespillerinde på teatret, hvilket i mine øjne forlenede ham med en glans — ikke mindst efter at jeg havde set hende i hovedrollen i Maeterlincks *Blå fugl* — der dog aldrig inspirerede mig til at høvle, save eller skære et stykke træ på rette vis. Mine resultater var de ynkeligste. Det var synd for hr. Movin, tænkte jeg. Mor tog kønt imod min blomsteropsats, vurderet til mdl. Hun stillede den op i dagligstuen. Den slags hedder civil-courage.

Historietimerne hos ældgamle overlærer Gredsted var fortryllende. For historie kunne jeg som ingen. Det havde mit hjem, min far, givet mig forud for alle. Mon aldersgrænse eksisterede i 1919, da jeg kom i latinskolen? Vi troede, at hr. Gredsted måtte være 90. Han så eller hørte ikke meget til os. Hans skæg var langt og hvidt. Hans stemme var stille og bedrøvet. Han sad og nikkede lidt. Jeg fortalte begejstret, når jeg blev hørt. Når han nikkede meget stærkt, holdt jeg op og satte mig. Da kom en lang pause. Så så han op. „Nå“, sagde han, „vi må høre en anden — du' Jens Kruuse“. Så tog jeg fat igen.

Der var rude i døren. Rektor kiggede bekymret strengt ind et par gange i hr. Gredsteds timer.

Dansk. Dér begyndte det vist også. Adjunkt Frejlev elskede at læse højt for os. Han læste i sin egen jyske mundart, og han kommenterede ikke.

Jeg kunne sidde og være aldeles inde i den tekst af Blicher. Taknemligheden mod Carl Frejlev kan ikke høre op. Jeg kan ikke huske, om eller hvordan han slog os. Han var en ung adjunkt. Han lyste og varmede.

Skolen var vistnok viktoriansk. Og det var byen også. Medens verden gik i opløsning, levede Odense videre som mønstret blev lagt engang i forrige århundrede . . .

Lektor Svend Erik Krause-Jensen

(1903-1965)

Den 25. nov. 1965 døde lektor ved Odense Katedralskole *Svend Erik Krause-Jensen*. Han blev student fra Århus Katedralskole 1922, cand. theol. 1928 og cand. mag. 1932. I 1936 blev han ansat ved Odense Katedralskole, hvor han som lærer i religion og fransk fik sit virke i næsten 30 år.

I de sidste år var lektor Krause-Jensen i to længere perioder sygemeldt; efter en rekreation var hans helbred imidlertid så godt, at han atter ville begynde sit arbejde på skolen, men den 25. november sidste år rantes han af et nyt hjertetilfælde, der medførte døden.

Lektor Krause-Jensen vil i taknemmelighed blive mindet af alle, der har oplevet ham som lærer, som kollega. Alle vil huske ham som den energiske, den altid veloplagte og hjælpsomme lærer, hvis sprudlende vid og muntre replikker gjorde enhver skoletime festlig.

Også udenfor skolen omfattede han sine elever med den største interesse. Utallige gange arrangerede han rejser til Frankrig for sine klasser; til den mindste detalje var disse rejser tilrettelagt af ham selv, og mange vil være ham taknemmelige for en sådan festlig afslutning på skolens franskundervisning.

Red.

Telemanns kantate til Odense Gymnasium (1757)

Af mag. art. Jens Peter Jacobsen, Århus Universitet

I årene 1755-1757 foretoges en gennemgribende ombygning af det daværende Odense Gymnasium. Denne ombygning blev foretaget hovedsagelig for midler bevilget af kongen, Frederik V, efter at han selv kort tid i forvejen under et besøg i byen havde taget bygningen i øjesyn. Da skolen skulle genindvies, var det derfor naturligt at lægge indvielseshøjtideligheden på kongens fødselsdag og herigennem at hylde ham som skolens beskytter og genopbygger. Til højtideligheden var skrevet flere værker, hvoraf det litterært mest interessante er Ambrosius Stubs hyldestdigt „Da Hans Kongel. Majest. Vor Allernaadigste Arve Konge og Herre Den Stormægtigste Monarch Friderich den Femte Hans Høye Fødsels-Dag d: 31 Martii 1757 Blev celebrered med Oration og Music paa det Kongelige Gymnasio udi Odense blev dette indsendt fra den bekiente Danske Poët Ambrosius Stub“. Digtet er opbygget som en kantatetekst med satsfølgen kor - arie - recitativ - arie. Af de overleverede dokumenter fremgår det ikke, om værket har været sat i musik og opført, eller det kun har været en personlig hyldest i anledning af indvielsen.¹⁾ Til samme lejlighed havde sognepræsten ved Vor Frue Kirke i Odense, Salomon von Haven, skrevet en kantatetekst, som var blevet sat i musik af G. Ph. Telemann. Teksten til denne kantate er kun af ringe interesse, men det samme kan på ingen måde siges om musikken. Den vidtberømte komponist boede i Hamburg og havde, såvidt man ved, ingen nærværdig kontakt med det i musikalsk henseende uhyre provinsielle Danmark. Så alene det faktum, at Telemann har komponeret til lejligheden, gør kantaten interessant, men også selve værket indeholder en række satser af så stor kvalitet, at det ikke burde ligge helt upåagtet hen i Fyns Stiftsbibliotek. Det 18. århundredes Danmark var i musikalsk henseende så

fattigt, at vi ikke har råd til at lade noget brugbart værk gå tabt.

Desværre foreligger der ikke nærmere oplysninger om, hvorledes kontakten mellem Telemann og Odense Gymnasium eller Salomon von Haven er blevet formidlet, og man må derfor lade sig nøje med de oplysninger, som Werner Menke giver i sin bog om Telemanns vokalværker.²⁾ Forfatteren meddeler, at Christian VI i 1744 hos Telemann havde bestilt festmusik til indvielsen af et gymnasium (i en ikke nærmere angivet by). Denne musik (hvis original opbevares på konservatoriebiblioteket i Bruxelles), mener Menke, har bragt Telemann i en sådan gunst i Norden, at det er naturligt, at Frederik V til festen i Odense bestiller et lignende værk hos ham. Dette kan kun blive en teori, da vi overhovedet ikke har oplysninger om, hvem der har taget initiativet til kantatens tilblivelse, og indtil eventuelle nye oplysninger dukker op, må værkets tilblivelseshistorie derfor stå hen i det uvisse. Vi må nøjes med at se på kantaten, som den nu foreligger.

Originalens barokt svulstige titel lyder: „De Danske, Norske og Tydske Undersaatters Glæde fremstillet udi en uskyldig og tilladelig Fornøjelse med Musique, og i en hellig Sang for Gud i Sandhed, Til vor allernådigste Arve Herres og Konges Kong FREDERICH den Femtes Ære Paa Hans høye Fødsels Dag den 31. Martii 1757. Tillige med hiertelig Bøn og Taksigelse op ofret til Gud i det høye, er allunderdanigst udgivet af Salomon von Haven Sogne-Præst til v. Fr. Kirke i Odense og Musiqven er dertil componeret af Hr. George Philipp Telemann berømte Capelmester i Ham-

¹⁾ Optrykt i Ambrosius Stub: Samlede Digte ved Frederik Barfod. 3. udg. 1852 og følgende udgaver.

²⁾ Werner Menke: Das Vokalwerk Georg Philipp Telemann's. Kassel 1942 p. 105 og 114.

borg. Symbolum Gud være Kongens Skiold og store Løn, I hvor Han gaaer; Saa vil her høres samme Sang og Bøn om tyve Aar. Hamborg. 1757. Schönemann fc.“ Værket (titelside + 26 sider noder) foreligger i et meget smukt kobberstik, og det vistnok eneste bevarede eksemplar tilhører Fyns Stiftsbibliotek, hvortil det er indkøbt 1816. v. Havens tekst er interessant derved, at den er tresproget, opdelt i tre afsnit, hvoraf det første er på dansk, det andet — ganske korte — på tysk, og det tredje på latin. Indholdet er det sædvanlige for tidens kantatetekster, en svulstig blanding af en hyldest til monarken og en takkesang til Gud over at være regeret af en så herlig konge. Undertiden bliver teksten efter nutidens mening ufrivilligt komisk, således som det f. eks. er tilfældet i det sidste afsnit af den danske tekst, hvor de to dronninger, Louise og Juliana Marie prises på følgende måde:

Aria

*Her har ey været større Fryd,
end da Louise fuld af Dyd
kom ind til os med Latter,
Saa længe Frugt og Afkom her
af Hende og Maria er,
lyksalig vi os skatter.
Og spørger man: Hvi tør I dog,
ved Dronning Juliana og
ved dydigste Louise
lyksalig Eder prise.*

Chorus

*Saa er det fordi disse to
har vundet Kongens Hierte,
og Gud i Ham vil stedse boe,
som tog på sig vor Smerte.
Gud glæde ham og alle Hans,
som bliver stor af Dyd,
og sejerrig til Lands og Vands,
det er vor Bøn og Fryd.*

Hyldesten har utvivlsomt gjort lykke i samtiden, men som poesi betragtet kan eftertiden dårligt tage værket alvorligt!

Helt anderledes forholder det sig med musikken. Ganske vist er der sats, hvor Telemann virker mindre inspireret, men store dele af værket er af høj kvalitet. Det er meget sigende, at kantatens danske del er langt den kedeligste, medens der ikke er lignende svagheder i den tyske og den latinske del, som naturligt har ligget komponisten nærmere. Som værket fremtræder i den trykte udgave, består det udførende ensemble af en sopransolist (hvortil i en enkelt duet kommer en bariton), tostemmigt kor (sopran og bariton) og en instrumental besætning, som ikke er nærmere angivet, men består af en overstemme og en becifret basstemme. Mest sandsynligt er det vel, at overstemmen i samtidens udførelse har været spillet af strygere og bassen af en continuogruppe (cembalo og basstryger). Ifølge samtidens praksis er det meget tænkeligt, at originalpartituret har haft en rigere instrumentation, som i den trykte udgave af praktiske grunde er skåret ned til et „klaverpartitur“. Teksten opdeler sprogligt værket i tre afsnit, som i nogen grad afviger fra hinanden i stilistisk henseende, men som ikke i formal henseende danner indsnit i den ubrudte række af arier og kor, som er indbyrdes forbundet af recitativer og tonalt beslægtede. Hele værket indledes af en instrumental sats i meget rudimentær sonateform, kaldet sinfonia. Kantatens storform ser således ud:

Sinfonia

dansk: recitativ, aria (F-dur), recit., kor (B),
recit., aria (d), recit., kor (a), recit.,
aria-kor (C)

tysk: recit., aria-kor (C)

latin: aria (D), recit., aria (B),
kor-duet-kor (F).

Som det fremgår af oversigten, er kantaten delt op i mange korte led, som ikke har indbyrdes sammenhæng udover det tonale slægtskab. Som man kan tænke, er der ikke indenfor

20.

Sum est Symbolum, uti perpetuum. Si - it Re - gum Danicæ atque Nor -
 vegicæ: Dec devotus et Populo ca - rus.
 Respondet lætus om - nis subditus: Deo - et
 Regi sum fidelis sum fidelis. Ac clamat gaudens universus orbis:
 absit tristitia! absit invidia! adsit lætitia! adsit amor Regis et
 Rei publicæ aquilonaris; id enim op - to, pectore to - to, pectore
 to - to. to.

Fra Telemanns kantate
til Odense Gymnasium,
1757.

(Originalens format:
22 × 36 cm).

de snævre rammer (hele kantaten varer godt en halv time) plads til da capo-rier eller andre stort anlagte former, og alle satserne er da også i enkle liedformer, eventuelt med repeterede afsnit.

Betragter man kantatens danske del, slår det én, at der er en bemærkelsesværdig forskel på sprogbehandlingen i de forskellige led. I arierens tekstbehandling ses det tydeligt, at komponisten ikke behersker sproget: undertiden lægges betoningerne forkert, og hvor det er muligt, er der anvendt stavelsessammenræknings som på

italiensk, men på en måde, som er uanvendelig på dansk (f. eks. bliver „længe at leve“ delt således: „læn-geat-leve“). I recitativerne derimod ligger teksten forbilledligt, ja så mundret, at man fristes til at tro, at det ikke er Telemann, men en dansk komponist, der har lavet satsen. Tanken er slet ikke umulig i en tid, hvor mange store komponister overlod til deres elever at skrive operarecitativer, der (som det også er tilfældet i nærværende kantate) oftest var i en letflydende, upersonlig stil, som var fælles for alle komponister, og som man i den musikalske be-

dømmelse ofte så helt bort fra. De tre dansk-sprogede arier er alle i en enkel liedopbygning, hvor melodiinstrumenterne kun medvirker ved for- og efterspil, og de anvender en melodik, som stærkt nærmer sig den enkle stilart, som få årtier senere med J. A. P. Schulz skulle lægge grunden til en dansk sangstil.

Det korte tysksprogede afsnit er af en helt anden, mere patetisk karakter. Efter et kort recitativ følger en arie med kor, „Auf, auf, du grosser Gott“, som er kantatens mest barokt prægede sats. Instrumenterne deltager her mere aktivt end i værkets øvrige satser og anvender et selvstændigt, quasi-ostinat motiv. Korsatsen er en naturlig fortsættelse og afslutning på ariedelen.

Kantatens latinske del indledes med en prægtig, sangbar arie, hvori akkompagnementet spiller en ligeså tilbagetrukket rolle som i de dansk-sprogede satser. Efter et recitativ følger værkets sidste arie, som vel nok er en af kantatens bedste satser, og som her er gengivet også som prøve på det smukke nodestik (se illustrationen). Forud for den afbildede side indleder instrumenterne med fire takters forspil, byggende på ariens indledende motiv, og på den næstfølgende side sluttet arien med endnu tre takters efterspil. Formalt er satsen opdelt i tre afsnit, hvoraf første og sidste repeteres. Melodikken er noget mere arios, end det var tilfældet i de danske arier. Det unisone sted på teksten „absit tristitia! absit individia!“ er det eneste unisone sted i værket og altså ikke typisk for stilen.

Korsatserne anvender overalt kun sopran (drengestemme) og bariton, en besætning, som formodentlig er valgt ud fra den lille skoles muligheder. Satsen bliver dog i alle kor trestemmig, idet mandsstemmen og den instrumentale bas aldrig følges ad. Næsten alle korsatserne indleder homofont, men anvender i det videre forløb enkle former for imitation, uden at det dog sædvanligvis har nogen særlig tekstlig motive-ring. En mærkværdig og ufrivillig komisk anvendelse af denne imiterende satsteknik finder vi i et af de danske kor. Teksten lyder således:

*Giv Fred o Store Gud
i Kongens Land og Riger,
udsend og nu dit Bud
til alle som bekriger
Hverandres Land, og siig,
at de skal lade af,
Thi du vil ingen Krig,
som er kuns Syndsens Straf.*

Satsen er skrevet i en rolig, homofon stil, og kun på teksten „at de skal lade af“ farer stemmerne afsted i en letløbende imitation. Stedet kan næsten kun forklares ved, at Telemann har måttet klare sig med en dårlig oversættelse.

Værkets sidste store sats bærer præg af at være en art finale, opbygget på følgende måde: kor - stort mellemspil - duet - nyt mellemspil - kor. Den heri indlagte duet er den eneste sats, som anvender mandssolist, og hvis man kan regne med, at Telemann har haft kendskab til, hvilke sanglige kræfter skolen rådede over, kan man ud af denne sats læse, at gymnasiet ikke har haft en mandssolist, som var dygtig nok til at holde en stemme alene. Medens nemlig alle korsatser som tidligere nævnt har en selvstændig basstemme, så følges i duetten bassangeren udelukkende med den instrumentale bas. Selvfølgelig kan denne satsteknik også være tænkt som et klangligt virkemiddel; men havde man haft en mandssolist af samme kvalitet som sopran-solisten, ville man sikkert have anvendt ham også i andre satser.

Telemanns kantate til Odense Gymnasium indeholder mange interessante og morsomme træk for nutiden, især ved sit (formodentlig bevidste) forsøg på at komponere i forskellige stilarter svarende til de tre anvendte sprog. Måske kan den derved være med til at give et lille begreb om, hvad man i udlandet mente var dansk. Desuden indeholder kantaten megen god musik, så den kunne nok fortjene at drages frem af bibliotekets gemmer og — omend i en noget beskåren skikkelse — anvendes ved passende lejligheder.

Henrik Hertz og Odense Katedralskole

Af adjunkt H. H. Jacobsen, Odense Katedralskole

I den fortegnelse over indbydelsesskrifter, kantater o. m. a. fra Odense Katedralskole 1622-1850, som bibliotekar A. Thiedje for to år siden lod udarbejde til skolens årsskrift, finder vi både Ambrosius Stub og komponisten Telemanns navn, begge i forbindelse med kantater afsunget ved festligheder på skolen i anledning af kongens fødselsdag:

Ambrosius Stub blev student fra skolen i 1725, læste på universitetet i 10 år uden at få nogen eksamen og ernærede sig resten af sit liv som skriver på forskellige herregårde og som skoleholder i Ribe. Naturen, kærligheden og vinen gav ham inspiration til mange digte, men det lykkedes ham dog kun at få ganske enkelte lejlighedsdigte trykt (hans poesier samledes først 20 år efter hans død), og et af disse har han tilegnet sin gamle skole. Det fremgår af dedikationen — det oprindelige tryk opbevares på Odense Katedralskoles bibliotek — at Stub indsendte sin tekst til en kantate, der blev opført, „Da Hans Kongelige Majestæt Vor Allernådigste Arve Konge og Herre Den Stormægtigste Monarch Friderich den Femte Hans Høye Fødsels-Dag d. 31 Martii 1757 blev celebreret med Oratorium og Music på det Kongelige Gymnasium udi Odense“. (Teksten vil senere blive aftrykt i forbindelse med en artikel om Ambrosius Stub og Odense Katedralskole).

Samme år lod professor Salomon von Haven til en tekst, som han havde forfattet i anledning af majestættens fødselsdag „den ypperlige og vidtberømte Capelmester i Hamborg *G. P. Telemann* componere Musiquen“. Ingen har før udarbejdelsen af den nævnte fortegnelse været opmærksom på, at Telemann har komponeret musik til Odense Katedralskole, og det ville være interessant, hvis den pågældende kantate kunne opføres ved en passende lejlighed.

(Nærmere om Telemanns kantate til gymnasiet i Odense si. 592).

Til gengæld fremgår det ikke af fortegnelsen, at *Henrik Hertz* i 1843 og 1844 har leveret tekster til festlige lejligheder på skolen, og at hans navn på samme måde er knyttet dertil. I Kyrres Hertz-biografi bringes Hertz' fortegnelse over egne digte, hvoraf de fleste er trykt i udgaverne fra 1851 og 1862. Fra året 1843 noterer Hertz „To Sange ved Rektor Henrichsens Indsættelse i Odense“ og fra det følgende år „Sang til at modtage Kongen i Odense Latinskole“. I udgaven af digte har Hertz desværre kun medtaget den ene af de 3 digte, som han har tilegnet skolen:

Mel.: Heilig ist die Jugendzeit.

*Helligt være for vor Sjæl,
Helligt i vor Tanke prentet
Ordet, der fra Sandheds væld,
For at styrke os, blev hentet!
Sandhed stammer ned fra Gud.
Helligt være os det Sande!
Helligt sig dets klare Bud
Med vor Tro og Tanke blande!*

*Sandhed lider ofte Spot.
Mange til dens Væld sig stjæle.
Lad den da, o Gud, ei blot
Med vor Tanke sig formæle!
I vor Tale gåe den frem!
Ud i Verden frit den træde!
Ordet fra et helligt Hjem
På vor Læbe tage Sæde!*

*Talen er et Mundsveir tidt,
Og kun såre slet den følges.
Mangen taler smukt og frit,
Men hans rette Mening dolges.
Al vor Gerning, store Gud,
Vidnesbyrd om Sandhed bære!
Og vor Sjæl, ved dine Bud,
Som et helligt Tempel være!*

Digteren Henrik Hertz (1797-1870)

At der uden tvivl er tale om et bestillingsarbejde, fremgår af den melodi, som er benyttet til Hertz' tekst, „Heilig ist die Jugendzeit“, den melodi, der benyttes til den af skolens translokationssange, der blev indført i 1843, og som stadig bruges den dag i dag. („Hellig er vor Ungdoms lyst“).

Den 1. oktober samme år var *Rudolph Johs. Fr. Henrichsen* blevet udnævnt til rektor for Odense Katedralskole, og det er gennem hans venskab med Henrik Hertz, at dennes forbindelse med skolen skal søges.

R. J. F. Henrichsen (f. 1800) var søn af en købmand i Schwerin, og da denne havde svært ved at ernære sin store familie, foreslog en svoger, den københavnske grosserer M. L. Nathanson — den senere redaktør af *Berlingske Tiden* — at drengen skulle komme til København, hvor han ville sørge for hans uddannelse. Det skete i 1811, og drengen blev 2 år efter ankomsten til København sat i Borgerdydskolen, hvorfra han dimitteredes 1818.

En række begivenheder i årene omkring år-

hundredskiftet greb på afgørende måde ind i Hertz' tilværelse. Kun halvandet år gammel mistede han sin fader, ved Københavns bombardement brændte familiens ejendom ned til grunden, og i 1814 mistede han sin moder. Barn-domshjemmet opløstes, men en slægtning, der var bosat i naboejendommen, tog sig af drengen. Det var hans noget ældre kusine, gift med den nævnte grosserer M. L. Nathanson.

Hertz og Henrichsen er altså begge optaget som sønner i det nathansonske hjem, og deres venskab går således tilbage til gymnasieårene. Efter studentereksamen studerede Hertz jura, Henrichsen klassisk filologi, Hertz rykkede ind på Regensen, Henrichsen på Borchs kollegium, men de havde stadig deres daglige gang i det nathansonske hjem. Begge var de stærkt betaget af de nathansonske døtre — Hertz i Hanna, Henrichsen i Emma Marie, der i 1829 blev hans hustru. Begge besvarede de universitetets prisopgaver, begge var blandt stifterne af Studenterforeningen i 1820. Begge var de af jødisk afstamning — Henrichsen lod sig døbe i 1824, Hertz i 1832.

I det Nathansonske hjem havde de to unge studenter for øvrigt rig lejlighed til at stifte bekendtskab med mange af tidens betydelige personligheder. I det gæstfri hjem havde flere kendte forfattere og kunstnere deres gang, således maleren Eckersberg (der bl. a. har malet flere billeder af den Nathansonske familie) og komponisten Kuhlau. Også digteren Baggesen havde i Nathanson en faderlig ven og modtog af ham gennem mange år økonomisk støtte.

1826 udnævntes Henrichsen til adjunkt ved Metropolitanskolen, 1828 til overlærer ved den lærde skole i Helsingør, 1830 til lektor i latinsk filologi i Sorø. Kun efter to års ægteskab døde hans hustru, og ved denne lejlighed skrev Henrik Hertz et smukt mindedigt („Det er tungt, at de, vi elske, kunne rives fra vor side“, bd. 1., si. 232).

At de to unge akademikere stadig holdt kontakten vedlige, fremgår af et brev fra Hertz til

Rektor R. J. F. Henrichsen (1800-1871)

Henrichsen, dateret den 1. maj 1832 (opbevares på Det Kongelige Bibliotek). Hertz havde hidtil skrevet under pseudonym, men efter at han samme år havde ladet sig døbe, vedgik han sit forfatterskab, og de nærmere enkeltheder i forbindelse hermed meddeler han vennen i Sorø.

Den 1. oktober 1843 tiltrådte Henrichsen som nævnt stillingen som rektor for Odense Katedralskole. Ove Thomsens Avis (Fyens Avis) meddeler, at „Fredagen d. 13.de Oktober 1843 holdes en Høitidelighed på Gymnasiets Auditorium i Anledning af Rectors Indsættelse“. Omkring 1840 nød Hertz stor anseelse — især efter at „Sparekassen“ og „Svend Dyrings Hus“ var opført med stor succes — og Henrichsen har altså til rektorindsættelsen bedt ham skrive de pågældende tekster. De odenseanske aviser refererer desværre ikke teksterne, omtaler kun, at „Høitideligheden, som holdtes på Gymnasiets Auditorium og blev bivånet af en talrig For-

samling, åbnedes og sluttedes med Sange af H. Hertz“ (Ove Thomsens Avis, 1843, no. 163).

Eftersom Hertz i sin samlede udgave af digte kun medtager ét digt til Odense Katedralskole, er det vel sandsynligt, at det er det digt, som Henrichsen året efter sin tiltræden som rektor har bedt ham skrive, som han selv anfører, „til at modtage Kongen med i Odense Latinskole“. Hvornår dette har fundet sted, vides ikke. På kongens fødselsdag, hvor der fandt en højtidelighed sted på skolen, har det i hvert fald ikke været, for på dette tidspunkt opholdt kongen sig ikke i byen.

At den pågældende sang er skrevet til samme melodi som „Hellig er vor Ungdoms Lyst“ er der også en sandsynlig forklaring på. Henrichsen havde i Sorø været kollega med adjunkt Jens Paludan Müller — en bror til digteren Fr. Paludan Müller. Omkring 1840 skrev Paludan Müller til Sorø Akademi „Hellig er vor Ungdoms Lyst“, hvilken linie — sammen med andre træk i digtet — er direkte overtaget fra Uhlands digt „Heilig ist die Jugendlust“, hvortil melodien er komponeret af tyskeren Konradin Kreutzer. Forklaringen er ganske simpelt den, at Henrichsen straks efter sin ankomst til skolen har indført Paludan Müllers translokationssang fra Sorø Akademi, og at han dernæst har bedt Hertz skrive en tekst til samme melodi.

Om forbindelsen mellem Hertz og Henrichsen opretholdtes efter denne tid vides ikke med bestemthed. Sandsynligt er det dog, idet begge opretholdt forbindelsen med den nathansonske familie: 1834 giftede Henrichsen sig med en søster til sin første hustru, Louise Caroline Sophie Nathanson, og 1849 forlovede Hertz sig med grosserer Nathansons datterdatter Louise von Haller.

Flere breve mellem Hertz og Henrichsen er ikke bevaret, og blandt Hertz' manuskripter er der ikke flere tekster, tilegnet Odense Katedralskole. Ifølge hans egne optegnelser og referater i de odenseanske aviser har han tilegnet skolen 3 digte, men heraf kendes desværre kun det ene!

Skolens nye fløj

Af

lektor Frits Nielsen.

Odense Katedralskole.

I rektor Holbecks sidste år som rektor ved Odense Katedralskole begyndte man at tale om, at faglokalerne til fysik og kemi var for små og ikke ganske tidssvarende; men der skulle gå 30 år og komme endnu tre rektorer, inden det lykkedes at bringe denne sag til en heldig afslutning.

De første tegninger til nye fysik- og kemilokaler blev udarbejdet i 1939; men desværre kom krigen, og dermed standsede alt yderligere arbejde med planerne. Da krigen var forbi, havde staten forpligtet sig til først at bygge en ny og hårdt tiltrængt politigård, og skolen måtte vente.

Lidt skete der dog, idet ministeriet i 1949 gik med til en modernisering af de bestående lokaler. I stedet for en gammel, men særdeles monumental marmortavle med messingknapper og to håndsving, hvorfra man styrede elforsyningen i fysiklokalet samt den ene stikdåse, der udgjorde hele elinstallationen i kemilokalet, fik man nu to af hinanden uafhængige eltavler og desuden nye vaske og nogle skabe. Gulvarealet var dog uforandret og vist nok på det tidspunkt det mindste til disse fag ved nogen gymnasieskole i landet.

I slutningen af 1953 så det endelig ud til, at et større byggeri skulle komme i gang. Ved at fylde ud, hvor midterfløjen og de to sidefløje stødte sammen, kunne man få fire nye lokaler. Et af disse ville komme til at ligge ved siden af det gamle fysiklokale, og der var da mulighed for på en gang at ændre og udvide fysik- og kemilokalerne på 1. sal. Samtidig kunne der indrettes et fysiklokale for mellemskolen i kælderen i et tidligere fyr- og brændselsrum, som var blevet overflødigt, da skolen fik fjernvarme. De fire nye lokaler blev bygget; men af planerne om forbedring af fysiklokalerne lykkedes det kun at gennemføre den sidste del. Kælderlokalet blev taget i brug til fysikundervisning i 1959, efter at det i et par år havde været brugt til undervisning i håndarbejde — et fag, der krævede mindre inventar end fysikundervisning.

I mellemtiden var fagene naturhistorie og geografi begyndt at røre på sig, og i årene 1954-55 indrettedes nye lokaler til disse fag på 1. sal. Det nødvendige inventar blev dog først bevilget i 1956 og var på plads i januar 1957.

I 1960 blev man klar over, at de nødvendige lokaler til fysik og kemi umuligt kunne være på 1. sal selv med et lokale mere, og man under-

søgte da muligheden for at indrette lokaler på loftet. Også til denne plan foreligger en række udkast; men man fandt snart ud af, at det blev en både dyr og dårlig løsning, idet den krævede en ændring af den gamle midterfløjs tagkonstruktion og alligevel ikke gav den nødvendige plads.

Man besluttede da endelig at gå i gang med at bygge en helt ny fløj til faglokaler. Også historie og musik ønskede nye lokaler, og det havde vist sig, at de lokaler, som var indrettet til naturhistorie og geografi, slet ikke slog til. Alle disse ønsker kunne umuligt rummes under den gamle skolebygningens tag.

I januar 1964 faldt så på én dag rektorhavens gamle træer for den nye tids maskiner, og man fik fra lærerværelset udsigt til et ganske ukendt Vindegade, som dog heldigvis hurtigt var borte, (fra hjørnet af Jernbanegade til „Kobberhuset“).

Uden besværligheder gik det dog ikke. Alle-rede prøveboringer havde vist, at der var langt til fast bund, og da man begyndte at ramme pæle ned, viste det sig, at der var endnu læn-

gere. Bunden blev dog fundet, og byggeriet kunne begynde. I august 1965 var bygningen så vidt færdig, at man kunne begynde på indflytningen, og i løbet af skoleåret 1965-66 flyttedes så undervisningen i en række fag til de nye lokaler. Nogen officiel indvielse har aldrig fundet sted.

Den nye bygning rummer i underste etage lokaler til musik- og sangundervisning. Der er tre mindre lokaler og en sal, som dog også kan bruges til andre arrangementer. Alle rum er forsynet med det nødvendige elektroniske udstyr. Foruden den almindelige musikundervisning foregår også her undervisningen af elever fra den musikfaglige gren.

I næste etage, der er i niveau med den gamle bygnings stueetage, er der indrettet lokaler til fysikundervisning. Her findes et lokale til realklasserne og 1. g, et øvelseslokale til 2. og 3. g og et såkaldt kombineret lokale, der kan bruges både som teorilokale og som øvelseslokale, men egentlig ikke egner sig til nogen af delene. Desuden findes et mørkekammer og to mindre rum til de fysiske samlinger. Det er meningen, at der meget snart i den gamle bygnings stueetage skal indrettes endnu to fysiklokaler samt tre lokaler til kemi.

De nye fysiklokalers montering og udstyr er særdeles utraditionelt, idet denne del af byggeriet blev betragtet som et experiment, hvorved man ville finde frem til en udformning, der var egnet til det nye danske standardgymnasium. Måske går ikke alt det nye igennem til de endelige planer for dette gymnasiebyggeri, men vi, der her på stedet har arbejdet med sagen, har været meget glade for den forståelse og interesse, der fra alle sider har været for vore „påfund“.

På 1. sal er der tre faglokaler til historieundervisning og et humanistisk laboratorium. I det sidste kan indrettes et sproglaboratorium, når de nødvendige midler bevilges.

I øverste etage findes lokaler til undervisning i geografi og naturhistorie, som nu kaldes biologi. Lokalerne er udstyret med det nødvendige

apparatur til såvel den almindelige undervisning som til den naturfaglige grens særundervisning.

Den nye fløj er på mange måder et udmærket supplement til den gamle bygning. Foruden de nævnte faglokaler indeholder den således størstedelen af de håndvaske og toiletter, som ifølge elevtallet bør findes på skolen!

Set udefra er det en ganske pæn bygning, der godt kan tåle sammenligning med sin genbo, teatret. Lad så være, at en og anden forbigående undrer sig over de til stadighed nedrullede markiser. På grund af bygningens orientering og fordi et effektivt ventilationssystem åbenbart endnu venter på sin opfinder, er det nødvendigt at beskytte sig mod selv den svageste solstråle; når dertil kommer, at markisernes op- og nedrulningsmekanisme er så langsommelig, at det er helt umuligt at følge det hastigt skiftende danske klima, så forstår man måske, at de forbliver nede!

Redaktørskifte

I 1952 overtog samfundets sekretær, lektor *H. Busk-Jensen*, redaktionen af „Odenseaner-Samfundets Tidsskrift“, som han siden da på udmærket vis har redigeret, indtil han sidste år bad sig fritaget for hvervet.

§ 2 i samfundets love nævner det som et af samfundets formål „at fremme udgivelsen af trykte meddelelser vedrørende Odense Katedralskole, dens tidligere lærere og elever“, og det er redaktørens håb, at samfundets medlemmer vil gøre ham hvervet let ved at yde bidrag om de nævnte emner. Tidligere numre har bragt fyldige bidrag til skolens historie og skildringer af livet på skolen, dens rektorer og lærere før og efter århundredskiftet, og det ville være af stor interesse, hvis samfundets medlemmer gennem artikler af større eller mindre omfang ville følge denne tradition op.

Red.

Foreningsmeddelelser

Sidste års generalforsamling afholdtes d. 18. maj på Schneekloths skole. Formanden mindedes indledningsvis følgende af samfundets medlemmer, der i det forløbne år var afgået ved døden: Overretssagfører *H. V. Berg* (årg. 1904), grosserer *Erik Bencke* (1907), bogtrykker *A. J. Bang Dreyer* (1908) og civilingeniør *H. G. Friis* (1911).

Såvel formandens som kassererens beretning godkendes enstemmigt. Til medlemmer af bestyrelsen genvalgtes fhv. justitsminister *Harald Petersen*, sekretær *Flemming Klokker*, direktør *Edvin Westh* og adjunkt *Hans Henrik Jacobsen*. Som de studerendes repræsentant nyalgtes stud. polit. *Aksel Sløk*, der afløser cand. polit. *Steen Leth Jeppesen*.

☆

Tirsdag d. 9. november 1965 holdtes rusmodtagelse i Frederiksberg Selskabslokaler. 55 af samfundets medlemmer deltog, deriblandt 25 russer og 3 50-års-jubilæarer. Rustalen holdtes af redaktør, cand. polit. *Steen Leth Jeppesen*, og formanden uddelte samfundets legater til stud. mag. *Ingrid Rask Jensen* og stud. polyt. *Niels Ove Kyvsgaard Nielsen*, begge årg. 1965. På russernes vegne talte stud. polit. *Jens Lunde*.

☆

Ved generalforsamlingen d. 11. maj d. å. genvalgtes til bestyrelsen civiling. *Kaj Hauer*, lektor *H. Busk-Jensen*, overlæge *E. O. Errebo-Knudsen*, tandlæge *O. Gerner Nielsen*, politimester *H. Kaarsbo* og landsretssagfører *Kristian Mogensen*.

Formanden mindedes følgende af samfundets medlemmer, der i årets løb er afgået ved døden: Overlæge *Erik Krarup* (årg. 1905), lektor *Age Wiberg* (1909) og læge *Erik Steenberger* (1911).

Formandens og kassererens beretninger godkendes enstemmigt. I sin beretning oplyste formanden, at samfundet i øjeblikket har 224 medlemmer.

Efter generalforsamlingen vistes filmen om maleren Johannes Larsen.

☆

Dette års rusmodtagelse d. 10. november i Frederiksberg Selskabslokaler var besøgt af knap 50 medlemmer, deraf en halv snes russer. Talen for russerne holdtes af overlæge *E. O. Errebo-Knudsen*, og samfundets legater uddeltes til stud. mag. *Hans Hansen*, stud. mag. *Teddy Petersen*, stud. scient. *Kirsten Petersen* og stud. scient. *Ellen Larsen*, alle årg. 1966. På russernes vegne takkede stud. med. *Finn Krog Rasmussen*.

Efter middagen samledes deltagerne traditionen tro til „ølsold“, ledet af en velopløst magister bibendi, tandlæge *Gerner Nielsen*. Adskillige havde ordet og bidrog med minder fra skoletiden i Odense, og som sædvanlig blev skolens translokationssange afsunget.

Red.

Odense Katedralskole 1965-66

Ved sidste skoleårs begyndelse kunne den nye tilbygning tages i brug. Om fløjens opførelse og indretning fortæller lektor Frits Nielsen si. 599 ff.

☆

Den 1. august 1965 ansattes ved Odense Katedralskole adjunkt *Hugo Madsen*, tidl. St. Knuds Gymnasium. Adjunkt Madsen er klassisk student fra Odense Katedralskole 1946, og hans fag er historie og kristendomskundskab.

Ved skoleårets udgang forlod skolens energiske sanglærer, adjunkt *Gustav Jahn* skolen, hvor han har været ansat siden 1959. I hans sted er ansat adjunkt *J. A. Andersen*, tidl. Esbjerg Gymnasium. Lektor *Ove Larsen*, der siden 1962 har været knyttet til Mulernes Gymnasium, er atter vendt tilbage til Odense Katedralskole, hvor han har overtaget lektor Beyers timer i fysik og kemi. Fra 1. august d. å. er endvidere cand. mag. fru *Christensen-Dalsgaard* og cand. mag. fru *Lisbeth Mogensen* blevet knyttet til skolen. Fru Christensen-Dalsgaard underviser i dansk og religion, og fru Mogensen har overtaget lektor Krause-Jensens timer i fransk. Endelig er et embede i matematik og fysik overtaget af cand. polyt., adjunkt *Sv. Mohr*.

En stilling med fagene dansk og oldtidskundskab er den 1. november d. å. overtaget af lektor *K. Westergaard*, den tidligere danske lektor ved universitetet i Rom.

☆

Den 10. januar d. å. fyldte lektor *Beyer* 70 år. Han blev hyldet ved morgensang, siden på lærerværelset af kollegerne. Lektor Beyer blev knyttet til Odense Katedralskole umiddelbart efter sin embedseksamen i 1920, og han har således haft sit virke ved skolen i 46 år. Siden lektor Madsen i 1949 tog sin afsked, har lektor Beyer været skolens regnskabsfører, og ved flere lejligheder har han været rektors stedfortræder. Lektor Beyer fortsatte sit arbejde ved skolen indtil skoleårets udgang — som vikar i sit eget embede! — og ved en reception i sit hjem på Toves allé tog han på translokationsdagen afsked med kollegerne.

☆

Efter den nye undervisningsplan undervises der som bekendt i I G kun i en sproglig og en matematisk retning. Det egentlige grenvalg inden for de to retninger

finder først sted ved overgangen til II G, og for Odense Katedralskoles vedkommende er mulighederne for de sproglige i år blevet forøget med musikspeciale, for matematikernes vedkommende sidste år med den naturfaglige gren. 10 af den nuværende II G's sproglige elever har valgt musikspeciale, 14 af den nuværende III G's matematiske lever og 26 af den nuværende II G's matematiske elever har valgt den naturfaglige gren.

☆

Fra sidste skoleårs begyndelse har gymnasiets elever fået mulighed for at vælge mellem fransk og russisk. Undervisningen i sidstnævnte fag varetages af forstanderen på Heskjærg, cand. theol. et mag. *Laursen Vig*. Af I og II G's elever har ca. 30 valgt russisk. Endvidere er fra i år faget formning og kunstforståelse indført i gymnasiet, og undervisningen varetages af fru *H. Hjortlund*.

☆

Skolens elevtal i indeværende skoleår er 489.

Ved translokationen i juni 1965 dimiteredes den hidtil største årgang, tællende 147 studenter (17 klassikere, 67 nysproglige og 63 matematikere). Ved translokationen i sommer dimiteredes 108 studenter (4 klassikere, 46 sproglige og 58 matematikere).

☆

Flere af Odense Katedralskoles lærere er fra 1. september d. å. knyttet til Odense Universitet: lektor *Gunner Andersen* som lektor i klassisk filologi, lektor *Otto Nielsen* som undervisningsassistent i engelsk og lektorerne *Ove Larsen* og *Frits Nielsen* som undervisningsassistenter i fysik.

☆

At foreningslivet trives godt på Odense Katedralskole fremgår af følgende: Mimer har haft sin 107. sæson (256 medlemmer), og der har jævnligt været holdt møder i skolens 3 politiske foreninger: Konservativ Gymnasiaster, Liberale Gymnasiaster og Socialistiske Gymnasiaster. På skolen er der endvidere oprettet en Klassisk Pladeklub og en Jazzpladeklub.

Red.